

RIKTLINJER FÖR PLACERING OCH UTFORMNING AV UTE-SERVERINGAR

Syftet med riktlinjer för placering och utformning av uteserveringar är:

- ? att ge klara spelregler för både tillståndssökare och handläggare.
- ? att åstadkomma en bättre framkomlighet för alla.
- ? att åstadkomma en bättre tillgänglighet och framkomlighet för våra handikappade.
- ? ordning och reda.

Stockholms gångbanor och torg är av varierande utformning och standard. Att formulera riktlinjer som ska följas till punkt och pricka är inte möjligt och heller inte eftersträvansvärt. Hänsyn måste självklart tas till den specifika platsen och dess utformning i det enskilda fallet. Nedanstående riktlinjer ska fungera som en röd tråd att följa för att få en genomtänkt utformning av Stockholms uteserveringar.

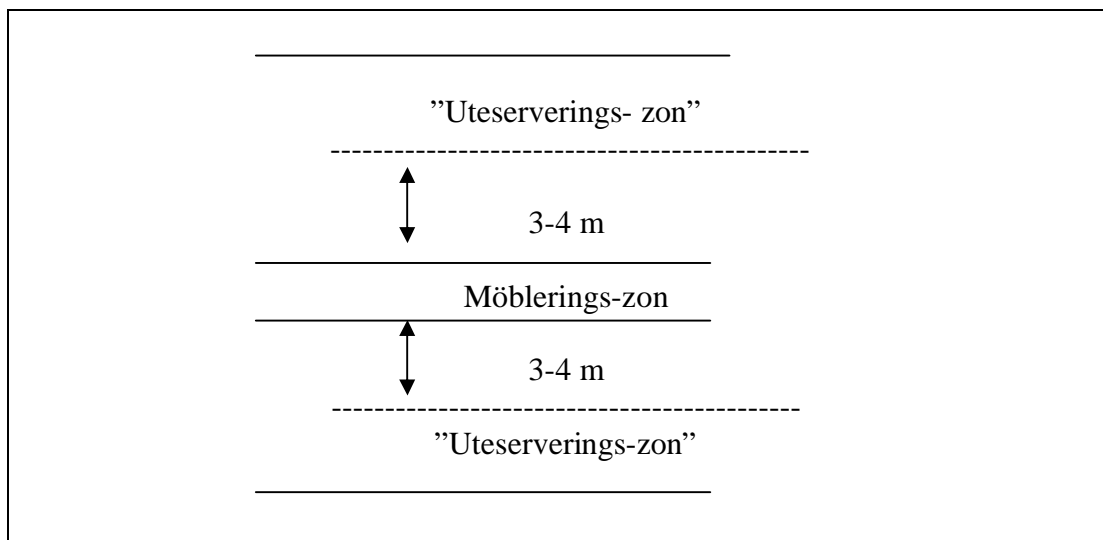
Uteserveringarnas utformning och placering inom ett kvarters sträckning mot en gata ska vara genomtänkt och konsekvent genomförd. De ska inte bidra till belamringen av gångbanan utan tillföra något positivt för de människor som nyttjar platsen. En genomtänkt strategi bakom utformning och utplacering är viktig, så att största möjliga nytta uppnås av upplåtelsen och så att de negativa konsekvenserna minimeras. Rätt utformade och rätt utplacerade upplåtelser minimerar begränsningen av framkomligheten.

- ☞ **Minsta bredd** som kan tillstyrkas för en uteservering är 0.5 m. Då bör möblerna vara fast monterade och utformade på ett sådant sätt att de kan kännas av med en petkäpp. Dessa mini-uteserveringar är i och för sig inte tillgängliga för alla rörelsehindrade, men möjliggör för restaurang- och café- innehavarna att ha uteservering på smala trottoarer. De fast monterade möblerna gör att uteserveringarna inte kommer att ”flyta ut” och försvåra framkomligheten på den redan smala trottoaren.
- ☞ **Fri yta kvar av trottoar** bör inklusive kantsten vara minst 2.0 m på normal gångbana. Måttet fri yta kvar av trottoar på minst 2.0 m grundar sig på att en gående tar c:a 70cm i anspråk, en rullstolsburen c:a 90cm och en gående med ledarhund eller ledsagare c:a 120cm. För att en gående ska kunna möta en person med ledarhund/ledsagare åtgår således 190 cm, återstår lite ”vingel-mån” så blir detta 2.0 m. I undantagsfall kan 1.6 m (gående + rullstol) accepteras. I dessa undantagsfall ska hela den återstående trottoaren, dvs från serveringen ut till kantsten, städas av tillståndshavaren. Hörnorna vid kortsidorna av serveringen skall alltid städas av tillståndshavaren. I ytterstaden kan i vissa lugna lägen 1,2 meter accepteras som mini-mått.

På starkt frekventerad gångbana krävs 3-4 m kvar av trottoaren. Detta för att klara en större ström av gångtrafikanter, parkerade fastlåsta cyklar och annat som tar gångbanan i anspråk.

Måttet på den fria ytan som ska vara kvar av trottoaren mäts från uteserveringens avgränsning till och med kantsten eller till stolpe, träd eller annat föremål som tar upp trottoarytan och minskar den fria ytan så att framkomligheten försvåras.

För rena gågator, dvs sådana gågator som är gågator dygnet runt, gäller att fri yta kvar av gångbana mäts som gågatans bredd minskat med möbleringszon. Var sida av gågatan räknas som en gångbana. Se nedanstående skiss.

För partiell gågata, dvs sådan gågata som är gågata del av dygn gäller inga specialregler, utan bedömning ska ske med samma grundprinciper som om gatan trafikeras dygnet runt. Detta för att säkra gångtrafikanternas säkerhet den tid då gatan trafikeras av motorfordon och förhindra att gående tvingas ut i körbanan.

☞ **Minsta avstånd till...**

... **T-banenedgång är 20 meter** på grund av utrymnings-skäl och brandsäkerhet.

... **busshåll plats på normal bred gångbana är 20 meter**. Måttet 20 meter är satt för att två bussar ska kunna stanna samtidigt och släppa av och på passagerare. Då gångbanan är bredare får bedömning göras om minsta fria gångbana är tillräckligt bred för att klara både en eventuell uteservering, passerande fotgängare och en busskö. De mått som anges i ovanstående punkt om fri yta kvar av trottoar ska då finnas att tillgå mellan uteserveringens avgränsning och den yta som busshållplatsen inklusive väntande passagerare disponerar.

... **övergångsställen** ska vara 5 meter. Då gångbanan är av bredare typ får även här göras en bedömning av om utrymmet ändå räcker till för både väntande fotgängare som ska gå över övergångsställe, och en uteservering. Se föregående punkt.

☞ **Inga uppbyggnader bör tillåtas**. Undantag görs endast på sådana ställen där en uppbyggnad är absolut nödvändig för att kompensera klart märkbara nivåskillnader på trottoaren eller torget. Nivåskillnad mellan serveringslokal och trottoaren är inte ett godtagbart skäl. Om uppbyggnad önskas ska detta klart anges med motivering i ansökan om polistillstånd. Tillstyrks uppbyggnad anges detta speciellt i polistillståndet. Inom en uppbyggd uteserverings område ska en handikappramp inrymmas. Detta är ett absolut krav från handikapprådet och från flera handikapporganisationer. Ramp krävs inte i de fall serveringen håller minimibredden 0,5 m.

☞ **På gångbanor bör uteserveringen placeras i direkt anslutning till tillhörande serveringslokal**. Även på torgytor och parker är detta huvudregeln, men här måste stor hänsyn tas till hur gångtrafiken rör sig på det specifika torget / parkområdet. Uteserveringens placering får inte negativt påverka framkomligheten.

- ☞ **Uteserveringen bör vara klart avgränsad runt om.** Avgränsningen bör göras vinkelrät mot fasad, vara stabil och kunnas kännas av med petkäpp. Avgränsningen bör utformas så att det går att komma in på uteserveringen med rullstol. Öppningar i avgränsningen bör placeras längs med gångriktningen på trottoaren och vara minst 90 cm bred så att man kan komma in med rullstol. I de fall uteserveringen håller minsta bredd 0,5 m och är försedd med fasta möbler behövs ingen avgränsning.

- ☞ **Inga föremål får sticka ut utanför uteserveringens avgränsning.** Inga menyskyltar eller andra föremål får placeras utanför den upplåtta serveringsytan. Allt ska rymmas inom den upplåtta uteserveringsytan. Detta gäller även blomlådor, parasoll etc, som inte tar en direkt markdisposition. De får alltså inte sticka ut utanför den upplåtta ytan en bit upp i luften.

- ☞ **Reklam kring uteserveringarnas avgränsning.** I detta sammanhang bör påpekas att all reklam alltid är bygglovspliktig. Att på avgränsningen sätta upp information till förbipasserande potentiella kunder, såsom information om meny och priser accepteras självklart. För ytterligare reklambudskap krävs separat bygglov i enlighet med plan- och bygglagen. Bedömning av sådana ansökningar handläggs av stadsbyggnadskontoret i särskild ordning.